

Độc 'Trăng ngọ n', nh 'L i m d n'

Tác Giả: Trùng D&#áng / VOA
Thứ Năm, 11 Tháng 3 Năm 2010 12:45

Nhng câu th th t đ n s , m c m c, nh hng đng gió n i c a đng bng sông C u Long,

song th m, ch m nh ng ch c, nh ch t acid:

M sinh tôi vào m t đêm r m m a gió ngày x a,
Lúc chào đ i đã l h n cùng v ng trăng viên mãn.
Vùng t n c h i n y ru ng hoang nhà tr ng,
R c đ c bà m v n, ngo i c c tr n thân.
Tôi l n trong quê mùa nh cây t p v n hoang,
B y tu i bi t leo l ng trâu, không t ng ng i xe đ p.
Không b t l i b i buôi đ mua lòng ng i khác,
Nên thua th t c đ i vì không th đ i l a ai.
Ng ngác bu i ra thành, tr c cu c s ng đua chen,
M i năm sau ch a g i r a cho mình thành dân ch .
L p phèn h t bám chân, nh ng ch t chân quê v n còn đó,
Tôi tranh th nh ng tháng hè, thích v l i thăm quê.
Bè b n theo đuôi trâu m t th i, m c nhìn tôi,
T ng tôi thoát k p ngai, nh n nh hóa b m.
Tôi nhìn v h n nhiên c a đám b n x a thềm quá,
C ng m t chút phù hoa đầu thêm l n tâm h n.
M i l n v quê bè b n cũ l i v ng h n,
Gái m i b y đã l y ch ng, trai hai m i i đòi v .
Cô b n x a nách con ngang nhà mua ch u r u,
Đôi m t t m t th i b n l n ngó bàn chân.
Xóm bên sông nh u cô gái r i quê,
V thăm nhà xênh xang l a là hàng h u.
Vài căn nhà xây, đ i đ i nh nh ng đ ng t n báo h u,
Kh i s c m t vùng quê sao nghe có chút bụi ngùi.
Đng bng quê hng ng tôi nh u cái nh t ng m ngùi:
S n l ng lúa nh u, vùng cá ba sa l n nh t,
Đ u t v n hóa th p và khó nghèo cũng nh t,
Và cũng đ n đ u, nh ng cô gái l y ch ng xa.
Ch p t i bu n ra nhìn b n n c cô đ n,
V ng trăng v a lên đã b mây m a v n vũ.

Độc 'Trăng ngọ n', nh 'L i m đ n'

Tác Giả: Trùng Dáng / VOA

Thứ Năm, 11 Tháng 3 Năm 2010 12:45

---

*Tôi ch n nh n i h n đ u đ i, trăng cũ,
Vng trăng ngọ n hoài, ch a a sáng m t vùng quê.*

Bên trên là bài thơ "Trăng Ngọ n" của Hoài Táng Phong đã đ c Liên Chi Hội Nhà Văn Đáng Báng Sông Cáu Long ch n trao gi i nh t cu c thi th c của liên h i vào năm ngoái (2009). Tuy nhiên, theo ông Võ Đáng Danh Mi n Tây, trong bài Blog trên Web ngày 3 tháng 3 váa qua, thì "m t s c l ùng ch a táng có đáxáy ra".

Ông Danh ká tiáp: "Nhà thơ Phạm Sĩ Sáu, tráng Ban Giám kháo cho hay, mát s c quan 'có thám quyán' đá thành phá Cán Thá (thác chát là không có thám quyán) đã yêu cáu Ban Giám kháo chán lái bài khác đá trao giái Nhát, vì bài náy uá ám quá. 'Trăng thì phái sáng, thám chí rát trong sáng chá không thá nào ngán đác'. Ban Giám kháo đã quyát đánh không chám lái, cuái cùng há quay sang tác giá. Nhà thơ Hoài Táng Phong cho biát, máy ngày nay chá tách Hội Văn ngá Cán Thá yêu cáu ông làm đán tá chái giái tháng vái lý do 'tôi không có giái đá thi'. Ông kháng đánh ráng 'tôi đã giái đá thi', sau đó vá chá tách Hội Văn ngá lái yêu cáu ông làm đán xin tá chái giái tháng vái lý do 'thá tôi có nhiáu câu chá không phù háp vái tiêu chí cuác thi'. Ông Phong nói: 'Đá là viác thám đánh cáa Ban Giám kháo'."

Viát đán đây, ông Danh (nhá thơ giá cá hai tay lên trái vì tình tráng đã hát thuác cháa, ngoài sác táng táng) há bút: "Xin mián bình luán vá sá kián náy", và ông Danh mái đác giá đác bài thơ "Trăng ngọ n" mà ông đã post nguyên văn, tái <http://dacdanhmientay.multiply.com/journal/item/177/177> 3/7/2010. Ông Danh nói thêm là ông ká lái câu chuyán "háu tráng" trên trên cái Blog cáa ông giùm ông Phong vì nhà thơ không dùng e-mail.

Khi viát tái đây, tôi đã cán thán, thêm mát lán náa, vào trang Web cáa Liên Chi Hội Đáng Báng Sông Cáu Long: ván tháy bài thơ đác dán trên đó, tái <http://www.vannghesongcuulong.org.vn/>. Nhá thơ không há có cái chuyán "háu tráng" ná. (Biát tính chát táo, nay có mai bián, cáa thá giái Web, nên tôi đã láu giá mát bán PDF cáa trang Web có bài thơ "Trăng Ngọ n", cũng nhá bài Blog cáa ông Danh, vì biát chúng có thá bián mát khái Web bát cá lúc nào).

Tôi đác lái bài thơ "Trăng ngọ n" rát chân chát đó, láng trong cái chuyán háu tráng ná, và không khái liên táng tái nhà thơ Phùng Quán qua bài "L i m đ n", xuát bán trên Nhân Văn Giai Phám Hà Nái vào năm 1957, vái nháng câu thơ đã trá thành pháng châm cho giái cám bút, "Tôi muán làm nhà văn chân thát / Đáng mát công danh không làm ngát đác lái tôi / Sét

n trên đ u không xô tôi ngã / Bút gi y tôi ai c p gi t đi / Tôi s dùng dao vi t vắn trên đá."
(Bài th cũng đã đ c Hoàng Thanh Tâm ph nh c, có th nghe ca sĩ Di m Chi hát, t i <http://www.nhaccuatui.com/nghe?M=5DRpBgapqn>)

H n n a th k đã trôi qua, và chúng ta b c vào th k 21 đã c 10 năm nay r i, đã và đang s ng trong th i đ i Internet mà ch trong tích t c đã nh n đ c tin t c v i đ y đ hình nh t bên kia qu đ a c u. Và v i k thu t Webcam và nh ng đ ch v nh Skype, chúng ta còn đ c nhìn th y nhau n a, v i đ y đ m t mũi tay chân và đ ng tác. V y mà Vi t Nam, x v n t hào là có t i 4000 năm văn hi n y, ng i ta v n áp đ ng trò áp ch nhau c a th i Nhân Văn Giai Ph m. M t b n văn h i âm e-mail c a tôi, đã vi t: "Th t không th t ng t ng đ c... Đã qua th k 21 r i mà s đ c tài còn ng tr n ng n VN."

H i y, 54 năm v tr c, Phùng Quán và các b n văn c a ông đã ph i tr giá cho lòng yêu chu ng s th t b ng c m t đ i b treo bút, vùi đ p, tù đ y. Ch đ c ng s n Vi t Nam mang n r t l n đ i v i t tiên và dân t c Vi t, không ch là món n vì đã vùi đ p bao th h vắn ngh sĩ b ng chính sách ki m soát diên cu ng, đòi trăm hoa ph i n ra cùng m t th cúc v n th mùi r t h c nh Mi n B c, mà còn cái t i thiêu h y c m t n n vắn h c 20 năm muôn h ng nghìn tía c a Mi n Nam qua phong trào đ t sách năm 1975 khi h chi m đ c Mi n Nam, và đ y i nh ng vắn ngh sĩ Mi n Nam không may b k t l i, ho c gây th tình nguy n i vì ngh c ng s n thì cũng là ng i Vi t v i nhau c . Đ y là tôi m i ch nói v ph ng đi n vắn h c thôi, ch a nói t i ph m vi xã h i, giáo đ c, môi sinh này khác, và đ c bi t là chuy n nh ng đ o, đ t cho ngo i bang đang đi n ra.

Vi t t i đây tôi không kh i không nh t i m t ng i c m bút tr i quê nhà, sinh ra sau khi Mi n Nam đã tan hàng và l n lên trong lòng ch đ c ng s n. C u ta vi t cho tôi là c u ta ch thích đ c vắn h c Mi n Nam thôi. H i t i sao, câu ta vi t, v n v n: "V i đó có s th t." Câu nói đã xúc đ ng tôi m nh m , không ch vì tôi đã có cái di m phúc là m t thành viên c a n n vắn h c đã b b c t -- song v n s ng đó, nh "L i m d n" c a Phùng Quán v n s ng trong t t c chúng ta, nh ng ng i yêu và tin vào s th t --, mà còn vì còn có nh ng ng i nh c u ta.

Vi c ban giám kh o c a cu c thi th vùng đ ng b ng sông C u Long t ch i không ch u ch m l i đ ch n bài khác và lo i b bài th "Trắng Ngh n"; vi c tác gi bài th không ch u "t ch i gi i th ng" vì "đã không gi i bài th đ tranh gi i" (ch c ch n không ph i vì danh giá gì c a gi i th ng, mà vì n u làm nh th là nói đ i, không phù h p v i b n ch t c a ng i đ ng b ng sông C u); và vi c trang Web c a Liên H i Nhà Văn Đ ng B ng Sông C u Long v n ti p t c tr ng bài th đó trên Internet khi tôi đang vi t nh ng giòng này, t t c cho th y dù vắn ngh có v n b ch huy, ng i làm vắn ngh có v n b ho nh ho b i nh ng ng i còn s ng trong o

Độc 'Trắng nghìn', nh 'L i m d n'

Tác Giả: Trùng Dáng / VOA

Thứ Năm, 11 Tháng 3 Năm 2010 12:45

---

táng, hoàn cßnh và nhân sß cßa Mißn Nam nói riêng, và Vißt Nam nói chung, ß đßu thß kß 21 đã không còn là thßi cßa hßn nßa thß kß trßc tßi Mißn Bßc nßa.

(TD, 03/2010)